

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. vasario 6 d. Nr. 21RE4- (AG4-217/18-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Sigitos Šimbelytės (pranešėja), Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė) ir Karinės Zavgorodnajos,

Sekretoriaujant Giedriui Ranoniui,

dalyvaujant pareiškėjos viešosios įstaigos „Teorema teatras“ atstovui (duomenys neskelbtini),

atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams (duomenys neskelbtini),

Komisijos 2026 m. vasario 3 d. viešame posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinių ryšių priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos viešosios įstaigos „Teorema teatras“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl administracinio sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja viešoji įstaiga (toliau – VŠĮ) „Teorema teatras“ (toliau – ir Projekto vykdytojas) Komisijai paduotu skundu prašė: 1) panaikinti VŠĮ Inovacijų agentūros (toliau – Agentūra) 2025-11-13 sprendimą „Dėl projekto Nr. 13.1.1-LVPA-K-310-01-0355 netinkamų išlaidų nustatymo ir jų grąžinimo (vienašalis sutarties keitimas Nr. 4), reg. Nr. R4-6214-(15.3.66 Mr)-2025 (toliau – Sprendimas), kuriuo 35 512,00 Eur (krautuvo įsigijimo) išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti ir pareikalauta grąžinti 23 236,92 Eur; 2) įpareigoti Agentūrą iš naujo įvertinti taikomų sankcijų proporcingumą, atsižvelgiant į faktinį turto naudojimą ir bei apskaičiuoti jį vadovaujantis PAFT (Komisijos patikslinimas – Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintomis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės) 7 priedu. Pakartotinai įvertinti alternatyvų projekto tęstinumo užtikrinimo sprendimą – pareiškėjai, gavus Agentūros pritarimą, grąžinti į eksploataciją jau parduotą krautuvą arba įsigyti (pakeisti) turtą, kurio parametrai nebūtų žemesni nei turto pardavimo dieną.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad su Agentūra 2022-07-25 sudarė projekto sutartį Nr. S-13.1.1-LVPA-K-310-01-0355 (Komisijos patikslinimas – Sutartis abiejų šalių pasirašyta ir užregistruota 2022-07-26, reg. Nr. ESIF1-1414) (toliau – Sutartis). Projekto „Kino industrijos vystymas“ (toliau – ir projektas) veiklų įgyvendinimo pabaiga – 2023-06-26. Projekto veikloms vykdyti 2022-08-16 sudaryta sutartis Nr. LTP22/0139 dėl elektrinio krautuvo Linde E35HL (H21252M01369) (toliau – krautuvą) įsigijimo už 44 390 Eur be PVM. 2023-03-28 Ilgalaikio turto įvedimo į eksploataciją akte Nr. ITIV 0007 (toliau – ir Eksploatacijos aktas) nurodyta turto įsigijimo vertė – 47 800 Eur, inventoriaus Nr. 06, naudingo tarnavimo laikas – 4 metai. Įranga į eksploataciją įvesta 2023-03-28. Krautuvą buvo naudojamas projekto reikmėms (nors faktiniai darbų / apimčių poreikiai buvo mažesni, nei prognozuota projekto planavimo etape). Dėl pasikeitusių ekonominių aplinkybių ir faktiškai mažesnio poreikio, siekiant optimizuoti sąnaudas ir išvengti tolimesnio turto nuvertėjimo bei neefektyvaus išlaikymo, buvo

nuspręsta parduoti krautuvą ir jis 2025-01-22 buvo parduotas už 31 000 Eur be PVM (2025-01-22 PVM sąskaita faktūra, serija TEO Nr. 421 (toliau – ir 2025-01-22 PVM sąskaita)).

Agentūra 2025-09-10 patikros metu nustatė, kad projekto metu įsigytas krautuvą buvo parduotas ir Sprendime nurodė, jog krautuvo įsigijimo išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti (sprendime nurodyta, kad krautuvo tinkamos finansuoti išlaidos sudaro 35 512 Eur), pritaikyta finansinė korekcija ir pareikalauta grąžinti 23 236,92 Eur.

Nustatyta sankcija yra neproporcinga. Agentūra nesivadovavo Taisyklių 7 priedo nuostatomis, reglamentuojančiomis proporcingumo principą, netaikė nusidėvėjimo / likutinės vertės vertinimo pagal faktinį turto naudojimo laikotarpį ir gautą pardavimo vertę, todėl sankciją faktiškai prilygino 100 proc. su krautuvu susijusios finansavimo dalies praradimui. Sprendimas iš esmės grindžiamas vien aplinkybe, kad krautuvą po projekto įgyvendinimo ir realiai jį panaudojus buvo parduotas. Pareiškėjos vertinimu, net ir laikant, kad turto perleidimas sukūrė nukrypimą nuo tęstinumo reikalavimų, sankcija negali būti nustatoma automatiškai – atsakovė privalo individualizuoti finansinės korekcijos dydį ir taikyti Taisyklių 7 priede įtvirtintą proporcingumo logiką (įskaitant nusidėvėjimo / likutinės vertės ir laikotarpio dalies įvertinimą), o ne faktiškai prilyginti situaciją 100 proc. netinkamumui. Netinkamų išlaidų konstatavimas turi būti grindžiamas faktinėmis aplinkybėmis ir atitikti proporcingumo principą. Taisyklių 184 ir 187.1 punktai sieja išlaidų tinkamumą su jų būtinumu projektui ir faktiniu panaudojimu projekto tikslams. Vien turto pardavimo faktas po projekto įgyvendinimo pabaigos savaime neįrodo, kad turtas nebuvo naudojamas projekto reikmėms ir kad išlaidos buvo nebūtinės projekto tikslams pasiekti. Agentūra Sprendime iš esmės taikė „100 proc.“ sankciją, nors šiuo atveju turėjo būti vertinamas realus ir (ar) potencialus finansinis poveikis ir pasirinkta tokia korekcijos apimtis, kuri būtų būtina ir pakankama siekiamam tikslui pasiekti. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2023-10-25 nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-527-629/2023 pabrėžė, kad finansinis koregavimas turi būti tik toks, kokio iš tikrųjų reikia (t. y. proporcingas), atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir galimus finansinius nuostolius, o net ir esant fiksuotam finansinės korekcijos dydžiui pareiga individualiai įvertinti pažeidimo aplinkybes neišnyksta – institucija turi pagrįsti sprendimą ir, esant pagrindui, gali nuo fiksuoto dydžio nukrypti.

Agentūra privalėjo vadovautis Taisyklių 7 priedu („Su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti projekto išlaidų apskaičiavimo tvarkos aprašas“), kuriame įtvirtinta, kad netinkamų finansuoti išlaidų (finansinės korekcijos) dydis turi būti nustatomas proporcingai, taip pat šio priedo 2, 3, 5 punktų nuostatomis. Agentūra neįvertino, kad krautuvą buvo įvestas į eksploataciją ir naudojamas projekto įgyvendinimo laikotarpiu (net jei apimtys neatitiko prognozuojamų); turtas išlaikytas įmonėje reikšmingą laikotarpį po projekto pabaigos; pardavimo priežastys buvo ekonominės ir susijusios su pasikeitusiu realiu poreikiu, o ne siekiu gauti nepagrįstą naudą iš paramos lėšų. Agentūra apsiribojo turto perleidimo fakto konstatavimu ir nepagrįstai padarė išvadą apie turto nenaudojimą projekto reikmėms.

Sprendimas taip pat turi būti vertinamas per gero administravimo ir teisėtų lūkesčių apsaugos prizmę: Projekto vykdytojas įsigijo turtą pagal patvirtintą projektą, jį įvedė į eksploataciją ir naudojo, o sprendimas *ex post* pripažinti visas išlaidas netinkamomis (neįvertinus faktinio naudojimo ir nusidėvėjimo) lemia neproporcingą finansinę naštą. Agentūra sprendime taip pat rėmėsi projekto sutarties specialiųjų sąlygų aprašo (Komisijos patikslinimas – Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2021-12-29 įsakymu Nr. IV-1489 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“ priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-310 „Paskatos kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriui kurti konkurencingus kultūros produktus“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ patvirtinto 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioriteto „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“ priemonės Nr. 13.1.1-LVPA-K-310 „Paskatos kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriui kurti konkurencingus kultūros produktus“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 49 punktu ir Taisyklių nuostatomis (401 ir 402 punktai). Tačiau šių nuostatų paskirtis – užtikrinti, kad projektui įsigytas turtas būtų naudojamas projekto tikslams ir būtų išvengta nepagrįsto praturtėjimo. Jos savaime nereiškia, kad turtą pardavus po projekto pabaigos automatiškai tampa

netinkamos finansuoti visos įsigijimo išlaidos. Net ir konstatuojant pažeidimą, korekcija turi būti individualizuota ir proporcinga, neperžengianti to, kas būtina, o taip pat turi būti išvengta tos pačios aplinkybės vertinimo kaip pagrindo taikyti kelias neproporcingas neigiamas pasekmes, Taisyklių 260.4 papunkčio kontekste.

Pareiškėja pažymi, kad siekia geranoriškai pašalinti bet kokias rizikas ir, Agentūrai pritarus, gali imtis veiksmų dėl turto grąžinimo į eksploataciją (pvz., krautuvo atpirkimo ar analogiško turto pakeitimo), jeigu tai būtų laikoma tinkamu ir ekonomišku ginčo sprendimo būdu, užtikrinančiu projekto tikslų tęstinumą. Šis pasiūlymas nėra prašymas taikyti „malonę“, bet objektyvus pažeidimo (jeigu jis būtų konstatuotas) pašalinimo būdas, užtikrinantis projekto tikslų tęstinumą ir sumažinantis galimą žalą viešiesiems finansams. Pareiškėja yra pasirengusi Agentūrai pateikti konkrečius turto identifikavimo, parametrų sulyginimo (techninių charakteristikų), įsigijimo/panaudojimo dokumentus ir kitą informaciją, kuri leistų perskaičiuoti korekciją proporcingai ir pagrįstai.

Posėdžio metu pareiškėjos atstovas, be kita ko, siūlė Agentūrai sudaryti taikos sutartį.

Atsakovė atsiliepiu į pareiškėjos skundą prašė jį atmesti kaip nepagrįstą. Paašškino, kad Agentūroje 2022-02-21 užregistruota pareiškėjos paraiška dėl projekto „Kino industrijos vystymas“ finansavimo, reg. Nr. 13.1.1-LVPA-K-310-01-0355 (toliau – ir Paraiška). Agentūra su pareiškėja 2022-07-25 sudarė Sutartį. Projekto vykdytojas 2022-09-21 pateikė su UAB ALWARK (toliau – ir tiekėjas) 2022-08-16 pasirašytą sutartį Nr. LTP22/08-16/1840 dėl projekte numatyto elektrinio krautuvo, kurio vertė – 44 390,00 Eur be PVM, įsigijimo. Projekto vykdytojas Agentūrai 2023-03-30 pateikė krautuvo 2023-03-28 įvedimo į eksploataciją aktą. Projektas baigtas 2023-06-26. Po projekto pabaigos, 2025-09-10, projekto įgyvendinimo vietoje, adresu (duomenys neskelbtini), Klaipėda, buvo atlikta patikra, kurios metu nustatyta, jog pareiškėja nebeturi krautuvo. Projekto vykdytojui 2025-09-18 išsiųstas paklausimas su prašymu nurodyti priežastis, kodėl projekto įgyvendinimo metu įsigytas krautuvai, kuriam skirtos projekto finansavimo lėšos, buvo atgal grąžintas tiekėjui ir nurodyti datą, kada įranga buvo grąžinta bei pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. Projekto vykdytojas 2025-09-23 pateikė atsakymą ir 2025-01-22 PVM sąskaitą. Agentūra 2025-11-13 priėmė sprendimą ir išsiuntė raštą Projekto vykdytojui dėl vienašalio Sutarties keitimo ir nustatytų netinkamų išlaidų grąžinimo.

Netinkamų išlaidų vertinimas atliktas vadovaujantis Taisyklių, Aprašo ir Sutarties nuostatomis bei per Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) pateiktuose pranešimuose nurodyta informacija, po projekto pabaigos patikros vietoje metu gauta informacija, Projekto vykdytojo veiksmais.

Atsakovė dėl pareiškėjos skundo teiginio „Agentūra skundžiamame sprendime iš esmės taikė „100 proc.“ sankciją (pripažino netinkamomis visas krautuvo įsigijimo išlaidas), nors šiuo atveju turėjo būti vertinamas realus ir (ar) potencialus finansinis poveikis ir pasirinkta tokia korekcijos apimtis, kuri būtų būtina ir pakankama siekiamam tikslui pasiekti“ paašškino, jog Agentūrai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ (toliau – Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas) patvirtintų Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą, taisyklių (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės) 9.3 papunkčio nuostatomis, numatyta pareiga įsitikinti, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų <...>. Pagal šių taisyklių 9.3.13 papunktį Agentūra pagal kompetenciją turi užtikrinti, kad ES struktūrinių fondų lėšos nebūtų prarastos pagal reglamento (ES) Nr. 1303/2013 136 straipsnio nuostatas ir būtų pasiekti veiksmų programos veiklos peržiūros plane nustatyti rodikliai. Projekto vykdytojas, atsakydamas į Agentūros 2025-09-18 išsiųstą paklausimą, 2025-09-23 per DMS pateiktame atsakyme nurodė, kad: krautuvai 2025-01-22 buvo grąžintas tiekėjui, nes dėl susiklosčiusios nepalankios verslo plėtros eigos ir finansinių iššūkių (nepakankamas verslo augimas, projekto pradžioje buvo tikimasi spartesnės veiklos plėtros, bet verslo apimtys neaugo taip, kaip buvo prognozuota), krautuvai didžiąją laiko dalį stovėjo nenaudojamas

sandėlyje ir kasmet nuvertėjo apie 20% savo vertės, tapdamas papildoma finansine našta, o ne turtu, generuojančiu pajamas. Siekiant protingiau diversifikuoti pajamas ir sumažinti finansinę įtampą, buvo priimtas racionalus sprendimas parduoti nenaudojamą ir nuvertėjantį krautuvą. Šios lėšos buvo nukreiptos kritiniams einamiesiems įsipareigojimams vykdyti ir bendrai įmonės finansinei stabilizacijai užtikrinti. Prie atsakymo pateikta 2025-01-22 PVM sąskaita pagrindžia krautuvo pardavimą tiekėjui už 34 000 Eur sumą be PVM. Projekto vykdytojas krautuvą įsigijo už 44 390,00 Eur, iš kurių nuosavas indėlis sudarė 15 343,85 Eur, finansavimo lėšos – 29 046,15 Eur. Pareiškėja, pardavusi krautuvą už 34 000 Eur, atgavo savo investuotas lėšas ir didžiąją dalį finansavimo lėšų. Paaiškinimuose nurodyta, kad krautuvą didžiąją laiko dalį sandėlyje stovėjo nenaudojamas, t. y., jis nebuvo efektyviai naudojamas projekto įgyvendinimo veiklose ir nepasiteisinus, nuspręsta jį grąžinti tiekėjui. Agentūra įvertino, jog įranga (krautuvą) nebuvo būtina projekto veikloms įgyvendinti bei neprisidėjo prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, kaip tai numatyta Taisyklių 401 ir 402 punktuose. Būtent dėl to buvo priimtas sprendimas visas krautuvo išlaidas laikyti netinkamomis finansuoti ir susigrąžinti visas jam finansuoti skirtas lėšas.

Pareiškėja teigė, kad krautuvą buvo įvestas į eksploataciją ir naudojamas projekto įgyvendinimo laikotarpiu, turtas išlaikytas reikšmingą laikotarpį. Atsakovės vertinimu, nors krautuvą ir buvo įvestas į eksploataciją, tačiau faktiškai jis nebuvo naudojamas projekto veikloms įgyvendinti ir buvo grąžintas (parduotas), todėl jis nebuvo būtinas projektui įgyvendinti bei jo tikslų, rezultatų ir uždavinių siekimui, o tokios įrangos įsigijimo išlaidos, kaip nurodyta, neatitinka Taisyklių 401 ir 402 punktuose nustatytų reikalavimų. Paraiškos vertinimo metu paaiškėjus šioms aplinkybėms, finansavimas tokios įrangos įsigijimui nebūtų skirtas. Projekto vykdytojas dar iki krautuvo grąžinimo tiekėjui per DMS buvo informuotas Agentūros 2024-10-17 pranešimu „Dėl nepasiektų stebėsenos rodiklių“ apie pareigą išlaikyti turtą bent 3 metus po projekto pabaigos, o Agentūrai 2025-06-23 pasiteiravus dėl projekto veiklų ir investicijų tęstinumo, apie krautuvo pardavimą neinformavo.

Agentūra pažymėjo, kad krautuvo įvedimas į eksploataciją, jo išlaikymas įmonėje tam tikrą laikotarpį savaime neįrodo, kad jis buvo būtinas projektui įgyvendinti ar prisidėjo prie projekto rezultatų pasiekimo. Projekto tikslas – Naujų, aukštos pridėtinės vertės, konkurencingų kultūros ir kūrybinio turinio ir formos produktų kūrimas, investuojant į naujus konkurencingo skaitmeninio ir (arba) žiedinę ekonomiką skatinančio kultūros ir kūrybinio turinio ir formos produktus, paslaugas ar veiklos procesus. Būtent tai, kad pardavimo priežastys buvo ekonominės, susijusios su realiu krautuvo poreikiu tik patvirtina, kad turtas nebuvo būtinas projekto veikloms vykdyti.

Dėl pareiškėjos skundo teiginio, jog Sprendimas taip pat turi būti vertinamas per gero administravimo ir teisėtų lūkesčių apsaugos prizmę: Projekto vykdytojas įsigijo turtą pagal patvirtintą projektą, jį įvedė į eksploataciją ir naudojo, o sprendimas *ex post* pripažinti visas išlaidas netinkamomis (neįvertinus faktinio naudojimo ir nusidėvėjimo) lemia neproporcingą finansinę naštą, atsakovė paaiškino, jog pareiškėja yra verslo subjektas, kuriam keliami aukštesni atidumo reikalavimai. Pareiškėja, rengdama paraišką ir planuodama projekto įgyvendinimą, turėjo pareigą įvertinti siūlomų investicijų tinkamumą ir atitiktį projekto tikslams. Krautuvo įsigijimas pagal savo funkcines savybes yra orientuotas į techninių ar logistinių užduočių atlikimą galimai nėra tiesiogiai susijęs su kultūros ir kūrybinio turinio kūrimu ar jo kokybės didinimu. Todėl pareiškėja turėjo numatyti, jog tokia investicija gali būti neefektyvi arba neproporcinga siekiamiems projekto rezultatams. Projekto vykdytojo teisėtų lūkesčių principas nėra ir negali būti pažeistas, kadangi teisėti lūkesčiai gali būti ginami tik tada, kai pats vykdytojas laikosi visų galiojančių taisyklių ir pagrįstai tikisi nuoseklaus institucijos veikimo.

Agentūros Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus, jis priimtas visapusiškai išnagrinėjus turimą informaciją, nustatytą patikros vertinimo metu, Projekto vykdytojo pateiktą informaciją ir kt. Sprendimas atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą.

Agentūros atstovai posėdžio metu su pareiškėjos atstovo siūlymu sudaryti taikos sutartį nesutikimo.

Skundas atmetamas.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Agentūrai 2022-02-21 pateikė projekto Paraišką, kurioje nurodė, projekto tikslą – naujų, aukštos pridėtinės vertės, konkurencingų kultūros ir kūrybinio turinio ir formos produktų kūrimas, investuojant į naujus konkurencingo skaitmeninio ir (arba) žiedinę ekonomiką skatinančio kultūros ir kūrybinio turinio ir formos produktus, paslaugas ar veiklos procesus. Paraiška buvo prašoma skirti 195 498,86 Eur lėšas įrangos įsigijimui, 103 273,74 Eur yra nuosavos lėšos, projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iš viso – 298 772,60 Eur.

Pareiškėja ir atsakovė 2022-07-26 sudarė Sutartį, kuria šalys susitarė dėl projekto finansavimo tvarkos ir sąlygų. Sutartimi pareiškėja įsipareigojo, įgyvendindama projektą, pasiekti Sutarties 1 priede nurodytą projekto tikslą, uždavinius ir rezultatus. Šalys susitarė, kad Taisyklės ir vėlesni jų pakeitimai yra Sutarties sąlygos; didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų (toliau – tinkamos finansuoti išlaidos) suma – 298 772,60 Eur, Projekto vykdytojui projektui įgyvendinti skiriama iki 195 498,86 Eur projektui skirtų finansavimo lėšų tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti. Sutarties 6.5 punkte nustatyta, jog trejus metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Taisyklių IV skyriaus 27 skirsnyje nustatyta tvarka. Už Sutarties sąlygų nesilaikymą projekto vykdytojui gali būti mažinamas finansavimas arba nutraukiama Sutartis teisės aktų nustatyta tvarka (Sutarties 6.15 punktas).

Sutarties 1 priede nurodyta, jog projektu numatoma sukurti originalius dizaino ir rinkodaros sprendimus, perkama tam reikalinga įranga ir paslaugos. Sutarties 2 priede nurodyti projekto tinkamų finansuoti išlaidų finansavimo šaltiniai: skiriamas 195 498,86 Eur finansavimas, pareiškėjo (privačios) lėšos – 103 273,74 Eur, iš viso – 298 772,60 Eur.

Pareiškėja 2022-08-16 Pirkimo-pardavimo sutartimi Nr. LTP22/08-16/1840 iš tiekėjo už 48 500 Eur sumą be PVM įsigijo krautuvą. Pareiškėja 2023-03-28 sudarė krautuvo Eksploataciją aktą.

Agentūra 2025-09-18 kreipėsi į Projekto vykdytoją prašydama iki 2025-09-23, be kita ko, pateikti paaiškinimus bei nurodyti priežastis, kodėl projekto įgyvendinimo metu įsigytas elektrinis krautuvas, kuriam skirtos projekto finansavimo lėšos, buvo atgal grąžintas tiekėjui ir nurodyti datą, kada įranga buvo grąžinta bei pateikti tai pagrindžiančius dokumentus.

Pareiškėjos 2025-09-23 pateikė paaiškinimą, jog krautuvą tiekėjui buvo grąžintas 2025-01-22. Šį sprendimą lėmė priežastys, susijusios su nepalankia verslo plėtros eiga ir finansiniais iššūkiais: nepakankamas verslo augimas: projekto pradžioje buvo tikimasi spartesnės veiklos plėtros, bet verslo apimtys neaugo taip, kaip buvo prognozuota. Dėl to krautuvą didžiąją laiko dalį stovėjo nenaudojamas sandėlyje. Finansinė našta ir nuvertėjimas: Projekto vykdytojas susidūrė su reikšmingais finansiniais įsipareigojimais, įskaitant kreditorių paskolas, darbuotojų atlyginimus, viešinimo išlaidas, papildomos įrangos pirkimus ir patalpų nuomą. Nenaudojamas krautuvą kasmet nuvertėjo apie 20% savo vertės, tapdamas papildoma finansine našta, o ne turtu, generuojančiu pajamas. Siekiant protingiau diversifikuoti pajamas ir sumažinti finansinę įtampą, buvo priimtas racionalus sprendimas parduoti nenaudojamą ir nuvertėjantį krautuvą. Šios lėšos buvo nukreiptos kritiniams einamiesiems įsipareigojimams vykdyti ir bendrai įmonės finansinei stabilizacijai užtikrinti. Grąžinimą pagrindžia prie paaiškinimo pridedama 2025-01-22 PVM sąskaita.

Agentūra 2025-11-13 priėmė Sprendimą, kuriame, be kita ko, nurodė faktines aplinkybes, susijusias su 2025-09-10 atlikta patikra, kurios metu buvo nustatyta, jog krautuvą grąžintas tiekėjui, Projekto vykdytojo 2025-09-23 pateiktu paaiškinimu dėl krautuvo grąžinimo. Taip pat Agentūra nurodė, jog atsižvelgiant į Projekto vykdytojo paaiškinimus, kad projekto metu įsigytas krautuvą nebuvo naudojamas, Agentūra vertino, kad krautuvo išlaidos nėra būtinos Aprašo 11 punkte nurodytų veiklų įgyvendinimui, kaip tai nurodyta Aprašo 49 punkte, krautuvo išlaidos nebuvo būtinos projektui įgyvendinti, t. y. Projekto tikslas, uždaviniai ir rezultatai pasiekti krautuvo nenaudojant. Agentūra Sprendime nurodė, jog Agentūros sprendimu dėl lėšų susigrąžinimo, apie kurį Projekto vykdytojas buvo informuotas 2025-02-20 raštu Nr. R4-951-(15.3.66 Mr)-2025 „Sprendimas dėl nepasiektų projekto Nr. 13.1.1-LVPA-K-310-01-0355 stebėsenos rodiklio ir dalies lėšų grąžinimo“ (toliau – 2025-02-20 sprendimas) Projekto vykdytojui buvo pritaikyta 20 proc. finansinė pataisa nuo visų projekto apmokėtų tinkamų finansuoti išlaidų (tarp jų ir nuo krautuvo įsigijimo išlaidų (44 390 Eur)), dėl ko, po finansinės pataisos pritaikymo, krautuvo tinkamos finansuoti išlaidos sudaro 35 512 Eur (Apmokėtos krautuvo išlaidos – 44 390 Eur, 20 proc. nuo šios sumos – 8 878,00 Eur (44 390*20%), likusi suma – 35 512 Eur (44 390 Eur – 8 878,00 Eur). Agentūra, atsižvelgdama į nurodytas

aplinkybes, bei vadovaudamasi Aprašo 49 punktu, Taisyklių 184 punktu, 187.1 papunkčiu, 401, 402 punktais, šiuo sprendimu tvirtino vienašalį Sutarties pakeitimą Nr. 4, kuriuo tinkamas finansuoti projekto išlaidas sumažino nuo 298 772,60 Eur iki 203 506,08 Eur be PVM, finansavimo sumą sumažino nuo 195 498,86 Eur iki 133 162,17 Eur ir 35 512 Eur išlaidas pripažino netinkamomis finansuoti, iš jų 23 236,92 Eur grąžintinomis finansavimo lėšomis (detaliau žr. Grąžintinų lėšų formą Nr. G02). Sprendimu atitinkamai buvo pakeisti Sutarties 3.1, 3.2 punktai, Sutarties 2 priedo 3, 4 dalys.

Ginčo teisinei analizei aktualų teisinį reglamentavimą įtvirtina Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės, Taisyklių, Aprašo bei VAĮ nuostatos.

Vyriausybės 2014-06-04 nutarimo, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės, 3.1.2 papunktyje Agentūra nurodyta, kaip viena iš įgyvendinančiųjų institucijų. Pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklių 9 punktą Agentūra gavusi sprendimą dėl finansavimo projektui skyrimo, sudaro dvišalę projekto sutartį su pareiškėjais, prižiūri, kaip laikomasi projekto sutarties nuostatų (išskyrus tuos atvejus, kai įgyvendinami veiksmų programos techninės paramos prioritetai ir priemonės įgyvendinamos visuotinės dotacijos būdu) (9.2.8 papunktis); įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų, ir patvirtina tai (9.3 papunktis): atlieka projektų patikras vietose teisės aktų nustatyta tvarka (9.3.4 papunktis); atlieka pirkimų, kurių išlaidos finansuojamos arba planuojamos finansuoti projekto lėšomis, priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka (9.3.5 papunktis); atlieka įtariamų pažeidimų tyrimus, nustato pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su nustatytu pažeidimu, ir praneša apie pažeidimus atitinkamoms institucijoms ir projekto vykdytojui (9.3.7 papunktis); pagal kompetenciją užtikrina, kad ES struktūrinių fondų lėšos nebūtų prarastos pagal reglamento (ES) Nr. 1303/2013 136 straipsnio nuostatas ir būtų pasiekti veiksmų programos veiklos peržiūros plane nustatyti rodikliai (9.3.13 papunktis); priima sprendimus dėl ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo ir informuoja apie juos ministeriją ir projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų dėl lėšų grąžinimo ministerijai (išskyrus tuos atvejus, kai priemonės įgyvendinamos visuotinės dotacijos būdu; kai projektui finansuoti skiriama grąžinamoji subsidija, atliekami Taisyklių 9.17.4 papunktyje nustatyti veiksmai) (9.4 papunktis); nustačiusi netinkamas finansuoti išlaidas, informuoja apie tai projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatytų veiksmų dėl projektų vykdytojams išmokėtų netinkamų finansuoti ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo, susigrąžina ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, reikalavimo teisę į projekto vykdytojo negrąžintą sumą perduoda centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, informuoja ministeriją apie nesusigrąžintas ES struktūrinių fondų arba ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir teikia tvirtinančiajai ir mokėjimo institucijoms informaciją apie grąžintinas, grąžintas ir nesusigrąžintinas lėšas, panaikintą projekto ES struktūrinių fondų lėšų ir (ar) nacionalinių lėšų dalį arba visas projektui skirtas ES struktūrinių fondų lėšas ir (ar) nacionalines lėšas (9.17.4 papunktis).

Nagrinėjamu atveju Agentūra 2025-09-10 projekto įgyvendinimo vietoje atliktos patikros metu nustatė, jog Projekto vykdytojas įsigyto krautuvo įmonės patalpose neturi. Pagal pareiškėjos 2025-09-23 pateiktus paaiškinimus krautuvą 2025-01-22 buvo grąžintas tiekėjui dėl nepakankamo verslo augimo, taip pat, dėl to, kad krautuvą didžiąją laiko dalį buvo nenaudojamas, laikomas sandėlyje, buvo patiriama finansinė našta ir nuvertėjimas. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Agentūra vertino, jog pareiškėjos įsigyta įranga (krautuvą) nebuvo būtina projekto veiklų įgyvendinimui bei neprisidėjo prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo. Agentūra, vadovaudamasi Aprašo 49 punktu, Taisyklių 184 punktu, 187.1 papunkčiu, 401 ir 402 punktais, skundžiamu Sprendimu patvirtinto vienašalį Sutarties pakeitimą Nr. 4, kuriuo tinkamas finansuoti projekto išlaidas sumažino nuo 298 772,60 Eur iki 203 506,08 Eur be PVM, finansavimo sumą sumažino nuo 195 498,86 Eur iki 133 162,17 Eur ir 35 512,00 Eur išlaidas pripažino netinkamomis finansuoti, iš jų 23 236,92 Eur finansavimo lėšas grąžintinomis.

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, kuriuo krautuvo 35 512 Eur išlaidos pripažįstamos netinkamomis finansuoti, iš kurių finansavimo lėšos – 23 236,92 Eur pareiškėjos turi būti gražintos. Pareiškėja vertina, kad vien turto pardavimo faktas po projekto įgyvendinimo pabaigos savaime neįrodo, kad turtas nebuvo naudojamas projekto reikmėms ir kad išlaidos buvo nebūtinės projekto tikslams pasiekti. Agentūra turėjo, vadovaujantis Taisyklių 7 priedo nuostatomis, individualizuoti finansinės korekcijos dydį ir taikyti nusidėvėjimo / likutinės vertės vertinimą pagal faktinį turto naudojimo laikotarpį ir gautą pardavimo vertę, o taip pat turėjo pagrįsti netinkamų išlaidų konstatavimą faktinėmis aplinkybėmis. Agentūra turėjo išvengti tos pačios aplinkybės vertinimo kaip pagrindo taikyti kelias neproporcingas neigiamas pasekmes, Taisyklių 260.4 papunkčio kontekste.

Aprašo 11 punkte nustatyta, jog pagal Aprašą remiamos Kultūros ir kūrybinės industrijos (toliau – KKI) veiklos, kuriomis kuriami gaminiai, paslaugos ir (arba) procesai, įgyvendinantys skaitmeninės ir (arba) žiedinės ekonomikos principus: originalių dizaino ir (arba) rinkodaros sprendimų sukūrimas ir diegimas, pasitelkiant meninę, kultūrinę ir kūrybinę raišką ir siekiant skaitmenizavimo ir (arba) žiedinės ekonomikos skatinimo produktų ir (arba) paslaugų kūrimo ir (arba) veiklos procesų tobulinimo (leidybos, įgarsinimo, vertimų, fotografavimo, filmavimo, dizaino kūrimo, komunikacijos ir panašios paslaugos, produktai ar procesai) (11.1 papunktis); skaitmeninių ir (arba) elektroninių platformų ar panašaus pobūdžio kanalų kūrimas kultūros ir kūrybinių produktų ir (arba) paslaugų sklaidai (kino, muzikos, leidybos, žaidimų ir kituose subsektoriuose) (11.2 papunktis); pažangių, naujų formų audiovizualinių, virtualios, papildytos realybės, ar kitų kultūros ir kūrybinių produktų sukūrimas, panaudojant skaitmenines technologijas (11.3 papunktis); KKI kultūros ir kūrybinių produktų ir (arba) paslaugų ar veiklos procesų transformavimas į naujas skaitmenines ar žiedinę ekonomiką skatinančias formas (leidybos, žaidimų, dizaino, muzikos ir kituose subsektoriuose) (11.4 papunktis).

Pagal Aprašo 49 punktą tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos būtinės Aprašo 11 punkte nurodytų veiklų įgyvendinimui ir skirtos naujų skaitmeninę ir (arba) žiedinę ekonomiką skatinančių kultūros ir kūrybinio turinio ir formos produktų, paslaugų kūrimui ar veiklos procesų tobulinimui: kompiuterinės technikos, programinės įrangos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas).

Taisyklių 77 punkte nustatyta, jog viso projekto įgyvendinimo metu projektas turi atitikti bendruosius reikalavimus (išskyrus šių Taisyklių 2 priede nustatytas išimtis) ir, kai projektai atrenkami projektų konkurso būdu, specialiuosius (išskyrus atvejus, kai juose nustatytas reikalavimas atitikti strateginio planavimo dokumentą) ir prioritetinius projektų atrankos kriterijus, išskyrus Stebėsenos komiteto patvirtintas išimtis dėl projektų atrankos kriterijų taikymo įgyvendinant projektus. Pagal Taisyklių 184 punktą, vertindama gautą informaciją apie projekto įgyvendinimo nukrypimus, įgyvendinančioji institucija turi įvertinti jų įtaką projektui skirtų finansavimo lėšų dydžiui, projekto tinkamumui finansuoti ir projekto atitikčiai šių Taisyklių 77 punkto reikalavimams. Nustačiusi, kad projektui turi būti skirta mažiau projekto finansavimo lėšų, nei numatyta projekto sutartyje, įgyvendinančioji institucija gali tai įtraukti į projekto sutarties keitimo sąlygas arba atlikti vienašalį projekto sutarties keitimą, vadovaudamasi šių Taisyklių 187.1 papunkčiu. Atlikusi projekto sutarties keitimą, kuriuo buvo sumažinta projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansavimo lėšų suma, įgyvendinančioji institucija prireikus inicijuoja išmokėtų projektui skirtų finansavimo lėšų dalies sugrąžinimą, vadovaudamasi šių Taisyklių 26 skirsniu.

Įgyvendinančioji institucija turi teisę vienašaliu sprendimu pakeisti projekto sutartį, kai mažėja projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, didžiausia EK tinkamų deklaruoti išlaidų suma ir (arba) didžiausias galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydis šių Taisyklių 184, 210, 258, 329, 445, 447, 479 punktuose nurodytais atvejais ir dėl to reikia sumažinti projekto sutartyje nurodytą projektui skirtų finansavimo lėšų dydį (Taisyklių 187.1 papunktis).

Taisyklėse taip pat reglamentuojama, jog projektų išlaidų atitiktį išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimams vertina ir nustato įgyvendinančioji institucija vertindama pareiškėjų paraiškas, tikrindama projektų vykdytojų teikiamus mokėjimo prašymus ir atlikdama kitus priežiūros ir kontrolės veiksmus. Vertindama projektų išlaidų atitiktį jų tinkamumo finansuoti reikalavimams,

įgyvendinančioji institucija vadovaujasi šiomis Taisyklėmis ir vadovaujančiosios institucijos rengiamomis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams, kurioms pritaria Veiksmų programos valdymo komitetas ir kurios skelbiamos svetainėje www.esinvesticijos.lt (400 punktas); tinkamos finansuoti išlaidos privalo atitikti bendruosius išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus, nustatytus 402–408 punktuose (401 punktas); išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, ir turi būti numatytos projekto sutartyje (402 punktas).

Išvardytame teisiniame reglamentavime numatyta, jog atlikdama priežiūros ir kontrolės veiksmus, vertindama projekto įgyvendinimo nukrypimus, Agentūra turi teisę vienašališku sprendimu sumažinti projektui skirtą finansavimą, pakeisti tarp šalių sudarytą projekto sutartį ir susigražinti išmokėtų projektui skirtų finansavimo lėšų dalį. Tikrinimo metu vertinama ir tinkamų finansuoti išlaidų atitiktis bendrajam išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimui, kad projekto sutartyje numatytos išlaidos įrangai yra būtinos projektams įgyvendinti, t. y. prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo.

Agentūra, įvertinusi 2025-09-10 patikros duomenis, pareiškėjos 2025-09-23 paaiškinimus nustatė, jog projekto įgyvendinimo metu įsigyta įranga (krautuvai) neprisidėjo prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo bei buvo parduota tam pačiam tiekėjui, iš kurio ji buvo įsigyta. Agentūra padarė išvadą, jog krautuvai nebuvo reikalingas ir nebuvo būtinas pareiškėjos projekto veiklų vykdymui. Krautuvo išlaidos buvo Sutartyje ir jos prieduose numatytų tinkamų finansuoti išlaidų – 298 772,60 Eur, projektui skirtų finansavimo lėšų – 195 498,86 Eur sudėtine dalimi. Sutarties 6.4 punkte buvo nustatytas reikalavimas pareiškėjai trejus metus po projekto finansavimo pabaigos užtikrinti investicijų tęstinumą. Taip pat Sutartimi buvo apibrėžta, jog už Sutarties sąlygų nesilaikymą Projekto vykdytojui, be kita ko, gali būti mažinamas finansavimas (6.15 punktas) ir Sutartis galioja tol, kol šalys įvykdo visus Sutartyje nustatytus įsipareigojimus (7.1 punktas).

Komisijos vertinimu, Agentūra tinkamai vadovavosi išvardytomis teisės aktų ir Sutarties nuostatomis ir krautuvo įsigijimui skirtą finansavimo sumą pagrįstai pripažino netinkamomis finansuoti išlaidomis. Pareiškėja skunde teigė, jog Agentūra nepagrindė netinkamų išlaidų konstatavimą faktinėmis aplinkybėmis. Tačiau pati pareiškėja Agentūrai 2025-09-23 pateiktu paaiškinimu pagrindė krautuvo nenaudojimo faktą, nurodžiusi, kad verslo apimtys neaugo taip, kaip buvo prognozuota, dėl to krautuvai didžiąją laiko dalį stovėjo nenaudojamas sandėlyje. Pareiškėjos veikloms vykdyti nebūtinas krautuvai buvo parduotas tiekėjui. Pažymėtina, jog nors pareiškėja skunde nurodė kad krautuvai buvo naudojami, tačiau tai nepaneigia krautuvo pardavimo aplinkybės, patvirtinančios, kad pareiškėjai projekto veiklų vykdymui krautuvai nebuvo reikalingas. Krautuvo įvedimas į eksploataciją, jo išlaikymas įmonėje tam tikrą laikotarpį taip pat neįrodo, kad jis buvo būtinas projektui įgyvendinti ir prisidėjo prie projekto rezultatų pasiekimo. Tuo labiau, kad pareiškėja Agentūros padarytas išvadas paneigiančių įrodymų nepateikė nei atsakovei, nei Komisijai. Pareiškėja, be kita ko, neišlaikė Sutartyje nustatyto reikalavimo užtikrinti projektu įsigytos investicijos – įrangos (krautuvo), 2023-03-28 įvestos į eksploataciją pagal Eksploatacijos aktą, tęstinumo per trejus metus po projekto finansavimo pabaigos. Agentūra per DMS pateiktu 2024-10-17 pranešimu priminė pareiškėjai apie pareigą išlaikyti turtą bent 3 metus po projekto pabaigos. Pareiškėja dvišale Sutartyje nustatyto tęstinumo įsipareigojimo nesilaikė. Taigi, Agentūra turėjo teisę už Sutarties sąlygų nesilaikymą Projekto vykdytojui mažinti finansavimą. Išvardytos aplinkybės pagrindžia Agentūros išvadas, jog projekto veiklose nenaudojamas krautuvai nebuvo būtinas projekto veiklų įgyvendinimui bei neprisidėjo prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, todėl krautuvo įsigijimui skirtos išlaidos pripažintinos netinkamomis finansuoti.

Pareiškėja skunde, be kita ko, teigia, jog konstatuojant pažeidimą, korekcija turi būti individualizuota ir proporcinga, neperžengianti to, kas būtina, o taip pat turi būti išvengta tos pačios aplinkybės vertinimo kaip pagrindo taikyti kelias neproporcingas neigiamas pasekmes (Taisyklių 260.4 papunkčio kontekste). Tačiau iš Agentūros 2024-12-06 rašto ir 2025-02-20 sprendimo turinio matyti, jog juose konstatuota iš esmės kita aplinkybė – pareiškėjos, įgyvendinus projektą, nepasiekti stebėsenos rodikliai. Agentūra, vadovaudamasi Taisyklių 260.4 papunkčiu pareiškėjai taikė finansinę korekciją, t. y. 20 procentų projektui skirtą finansavimo mažinimą. Sprendime atsakovė nurodė, jog Sutartyje numatytas siektinas rodiklis per 2023 m., nebuvo pasiektas. Projekto vykdytojas apie tai

buvo informuotas 2024-12-06 raštu Nr. R4-8207-(15.3.66 Mr)-2024 „Dėl nepasiekto projekto Nr. 13.1.1-LVPA-K-310-01-0355 stebėsenos rodiklio“. Sprendimas dėl lėšų susigrąžinimo buvo priimtas ir Projekto vykdytojas buvo informuotas 2025-02-20 sprendimu, kuriame numatyta, jog Projekto vykdytojas turi grąžinti išmokėtas lėšas: nuo projektui skirtos tinkamų finansuoti išlaidų sumos, tai proporcingai sudarė 59 754,52 Eur (298 772,60 Eur * 20 proc.) tinkamų finansuoti išlaidų, iš kurių finansavimo lėšos – 39 099,77 Eur (195 498,86 Eur * 20 proc.).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjos skundžiamu Sprendimu buvo pripažinta kita, nei 2025-02-20 sprendime nurodyta aplinkybė, t. y., kad projekto įgyvendinimui skirtomis lėšomis įsigytas krautuvus nebuvo naudojamas projekto veiklų vykdymui ir jis nebuvo būtinas projekto veiklų įgyvendinimui bei neprisidėjo prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, todėl po finansinės korekcijos (20 proc.) pritaikymo, krautuvo tinkamos finansuoti išlaidos – 35 512 Eur (apmokėtos krautuvo išlaidos – 44 390 Eur, 20 proc. nuo šios sumos – 8 878 Eur (44 390*20%), likusi suma – 35 512,00 Eur (44 390,00 Eur – 8 878,00 Eur) buvo pripažintos netinkamomis finansuoti išlaidomis iš jų 23 236,92 Eur grąžintinomis finansavimo lėšomis. Agentūra atsiliepime patikslino bei papildomai Komisijai paaiškino, jog paraiškos vertinimo metu ir projekto administravimo metu tinkamomis finansuoti išlaidomis buvo pripažinta 44 390 Eur (be PVM) suma, nes tokia komercinio pasiūlymo suma buvo patvirtinta projekto biudžete. Krautuvus buvo įsigytas už 44 390 Eur, iš kurių 29 046,15 Eur yra finansavimo lėšos, 15 343,85 Eur – nuosavas Projekto vykdytojo indėlis, pagal 2025-01-22 PVM sąskaitą krautuvus tiekėjui parduotas už 34 000 Eur sumą be PVM. Projekto vykdytojas pardavęs krautuvą, atgavo savo investuotas lėšas ir didžiąją dalį finansavimo lėšų. Agentūros išmokėtoms finansavimo lėšoms (29 046,15 Eur) pritaikius 20 proc. finansinę korekciją, atitinkamai už krautuvą išmokėtos finansavimo lėšos sudaro 23 236,92 Eur, kurių susigrąžinimą ir inicijavo Agentūra skundžiamu Sprendimu. Taigi, Agentūros 2025-02-20 sprendime ir skundžiamame Sprendime buvo vertinamos iš esmės skirtingos aplinkybės, kurias Agentūrai sudarė pagrindą priimti atitinkamus sprendimus.

Dėl pareiškėjos skundo argumento, jog Agentūra turėjo, vadovaujantis Taisyklių 7 priedo nuostatomis, individualizuoti finansinės korekcijos dydį ir proporcingai taikyti nusidėvėjimo / likutinės vertės vertinimą pagal faktinį turto naudojimo laikotarpį ir gautą pardavimo vertę, pažymėtina, jog nagrinėjamu atveju Agentūra neturėjo pagrindo vadovautis pareiškėjos skunde nurodytomis Taisyklių 7 priedo – su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti projekto išlaidų apskaičiavimo tvarkos aprašo, nuostatomis, nes pagal šio aprašo 1 punktą, jame reglamentuojamas netinkamų finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų išlaidų apskaičiavimas (nustatymas), kai įgyvendinančioji institucija, atlikusi pažeidimo tyrimą, nustato pažeidimą, dėl kurio pobūdžio netinkamų finansuoti projekto išlaidų dydžio neįmanoma nustatyti tiesiogiai arba, vadovaujantis proporcingumo principu, negalima netinkamomis finansuoti pripažinti visų su pažeidimu susijusių projekto išlaidų (Taisyklių 310 ir 311 punktai). Taisyklių 299 punkte nustatyta, jog Taisyklių 184, 210, 258, 329, 445, 447, 479 punktuose nurodytais atvejais įtariamo pažeidimo tyrimo veiksmai nėra atliekami, o, kaip numatyta Taisyklių 187.1 papunktyje, atliekamas vienašalis projekto sutarties keitimas Taisyklių 188 punkte nustatyta tvarka. Vadovaujantis Taisyklių 184 punkto nuostatomis, vienašaliu sprendimu Sutartis keičiama Agentūrai nustačius, jog projektui turi būti skirta mažiau projekto finansavimo lėšų, nei numatyta Sutartyje. Taigi, šiuo atveju sutiktina su Agentūros atsiliepimo teiginiu, jog tokia situacija, kuomet įranga, nors ja ir buvo disponuojama tam tikrą laikotarpį, bet ji nėra naudojama ir nėra reikalinga bei būtina projekto veikloms įgyvendinti bei yra grąžinama (parduodama) ją pardavusiai įmonei atgaunant visas savo investuotas lėšas ir didžiąją dalį finansavimo lėšų, nepriskirtina prie Taisyklių 27 skirsnio „Projekto užbaigimas ir investicijų tęstinumas“ nustatytų reikalavimų, o vertinamas pagal projektų išlaidų tinkamumo reikalavimus, nustatytus Taisyklių 32 skirsnio „Bendrieji projektų išlaidų reikalavimai“ (Taisyklių 401, 402 punktais). Teisės aktuose nustatyta pareiga Agentūrai vertinti, ar viso projekto įgyvendinimo metu projektas atitinka bendruosius projekto išlaidų tinkamumo reikalavimus ir nepripažinti išlaidų tinkamomis, jei jos neatitinka tinkamoms finansuoti išlaidoms nustatytų reikalavimų.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, sprendžiama, kad atsakovė, vadovaudamasi Taisyklių ir Aprašo nuostatomis, tinkamai ir išsamiai įvertino aplinkybes dėl krautuvo pardavimo ir jo būtinumo pareiškėjos projekto veiklų vykdymui ir priėmė pagrįstą administracinį sprendimą.

VAĮ įpareigoja viešojo administravimo subjektus savo veikloje vadovautis VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintais viešojo administravimo principais, o priimant administracinius sprendimus – VAĮ 10 straipsnyje reglamentuojamais reikalavimais, keliamais administracinio sprendimo turiniui bei jo priėmimui, o tai reiškia ir pareigą administracinį sprendimą pagrįsti teisiniu ir faktiniu pagrindu ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis bei nurodyti administracinio sprendimo motyvus. Komisija sprendžia, kad byloje surinkta pakankamai rašytinių įrodymų, patvirtinusių atsakovės teisėtus veiksmus priimant skundžiamą Sprendimą bei tinkamai taikytas Taisyklių ir Aprašo nuostatas nustatytai faktinei situacijai pagrįsti. Agentūra tinkamai, atsižvelgdama į nustatytas faktines aplinkybes bei vadovaudamasi jų taikymą pagrindžiančiomis teisės aktų nuostatomis, priėmė teisėtą ir pagrįstą Sprendimą. Komisija skundžiamo Sprendimo neteisėtumo pagrindų nenustatė, todėl pareiškėjos skundo reikalavimas panaikinti Sprendimą atmetamas kaip nepagrįstas.

Pareiškėja skundu taip pat Komisijos prašo įpareigoti Agentūrą iš naujo įvertinti taikomų sankcijų proporcingumą, atsižvelgiant į faktinį turto naudojimą ir bei apskaičiuoti jį vadovaujantis Taisyklių 7 priedu. Taip pat pakartotinai įvertinti alternatyvų projekto tęstinumo užtikrinimo sprendimą – pareiškėjai, gavus Agentūros pritarimą, grąžinti į eksploataciją jau parduotą krautuvą arba įsigyti (pakeisti) turtą, kurio parametrai nebūtų žemesni nei turto pardavimo dieną.

Komisijai nusprendus netenkinti pareiškėjos skundo pirmojo reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo netenkinami ir išvestiniai reikalavimai įpareigoti Agentūrą iš naujo įvertinti su krautuvo pardavimu susijusias aplinkybes pareiškėjos pageidaujamaiais būdais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos viešosios įstaigos „Teorema teatras“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Sigita Šimbelytė

Karine Zavgorodnaja